

svého obsahu soudním rozhodnutím, stěžovatel nepotřeboval býti proto o něm uvědoměn. Soudním usnesením o odhadní ceně bylo teprve napadené usnesení ze dne 24. července 1929. Jelikož mu stěžovatel dal zmeškáním rekursní lhůty vejíti v moc práva, nelze se zabývat ani jeho správností ani vadami, jimiž podle stěžovatele trpí předcházející mu řízení.

Čís. 10045.

Jde-li o pozůstalost, do níž patří rolnický statek střední velikosti a o niž jest jednati podle předpisů zákona ze dne 7. srpna 1908, čís. 68 z. zák. pro Čechy, nelze, najmě je-li dědicem (nápadníkem) nezletilec, účastníkům řízení povolit, by pozůstalostní výkazy a podání potřebná k projednání pozůstalosti sami sepsali nebo zmocněncem podle zákona oprávněným sepsati dali a soudu předložili, tak by se soud sám (byl i notářem jako soudním komisařem) nemusil obírat vlastním projednáním pozůstalosti.

Postup soudu, byl-li nezletilci zřízen kolisní opatrovník, právě z toho důvodu, že jeho zájmy odporují zájmům pozůstalé vdovy, kolisní opatrovník však uznal za vhodné, zvoliti k hájení zájmů nezletilcových právního zástupce, jenž zastupuje též pozůstalou vdovu.

(Rozh. ze dne 26. června 1930, R I 470/30).

Pozůstalostní soud vydal dne 28. února 1930 usnesení, že pozůstalost bude projednána podle zákona o posloupnosti do usedlostí střední velikosti, a přikázal pozůstalost k projednání notáři, čímž změnil své dřívější usnesení ze dne 18. listopadu 1929, jímž přijal dědické přihlášky na soud a dědicům, prohlásivším, že si pozůstalost projednají sami, udělil lhůtu k předložení výkazů a k návrhu odevzdací listiny. Návrh plnomocníka dědiců, by k předložení pozůstalostních výkazů a k návrhu odevzdací listiny byla udělena lhůta a by byl odvolán příkaz notáři jako soudnímu komisaři k projednání pozůstalosti, p o z ů s t a l o s t n í s o u d usnesením ze dne 22. března 1930 zamítl. D ů v o d y : Usnesením ze dne 28. února 1930 vyslovil soud, že v pozůstalosti, o niž tu jde, jest použití zákona ze dne 7. srpna 1908, čís. 68 z. zák. pro Čechy, a zároveň doručil spis notáři jako soudnímu komisaři s příkazem, by pozůstalost projednal nebo vtělil v listinu dědické narovnání podle § 9/2 zák. Teprve z podání plnomocníka dědiců ze dne 13. března 1930 vyplývá, že má v úmyslu projednati pozůstalost písemně. Tímto podáním jest nadhozena otázka, zda projednání pozůstalosti podle zákona ze dne 7. srpna 1908, čís. 68 z. zák. lze provést písemně. K ní soud odpovídá záporně. Jest rozdíl mezi projednáním obyčejné pozůstalosti a pozůstalosti podle zákona čís. 68/1908. Kdežto při obyčejných pozůstalostech není pochyby o tom, že podle §§ 4 a 5 nesp. říz. lze pozůstalost projednati písemně, jest v zákoně ze dne 7. srpna 1908, čís. 68 z. zák., jímž se zavádějí zvláštní předpisy o dělení dědictví při rolnických usedlostech

střední velikosti, soudní řízení ve věcech nesporných podstatně dotčeno. Tímto zákonem jest soudu uložena zvláštní povinnost, by měl při úředním jednání vždy zřetel na hospodářskou povahu pozůstalosti, na rodinné a na osobní poměry dědiců, by zvláštní ustanovení, tak zvané právo nápadnické, bylo prakticky uplatněno. I ze zákona ze dne 7. srpna 1908, čís. 68 z. zák. i z prováděcího nařízení k tomuto zákonu ze dne 28. února 1909 čís. 3 Věstníku min. sprav. vyplývá, že se projednání pozůstalosti může státi jen soudem nebo soudním vyslancem protokolárně, nikdy však písemně zmocněncem dědiců nebo stranou samou. Bylo proto zamítnouti žádost o udělení lhůty k předložení pozůstalostních výkazů, a k návrhu odevzdací listiny. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: Rekurs klade hlavní váhu na rozhodnutí otázky, zda při projednáních pozůstalostí podle zákona čís. 68/1908 mohou dědici sami pozůstalost projednat, čili nic. Usnesení prvního soudu odpovídá k této otázce záporně, s čímž rekursní soud souhlasí, dodávaje k důvodům prvního soudu toto: Projednání pozůstalosti dědici samými bylo, jak uvádí již napadené usnesení, přípustno již podle ustanovení císařského patentu ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. a bylo omezeno jen ustanoveními prvního dílu čtvrté hlavy občanského zákoníka. Zákon ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n., nezavedl proto žádnou novotu, přenechav projednání pozůstalosti dědicům. Tato ustanovení nebyla změněna ani zákonem ze dne 8. června 1923, čís. 123 sb. z. a n., jehož čl. XII. upravil doslov § 29 nesp. říz. takto: »Stranám jest však dáno na vůli, by tyto výkazy a podání k projednání potřebná samy sepsaly nebo zmocněncem podle zákona oprávněným sepsati daly a soudu předložily«. Avšak i tu platí omezení ohledně osob zákonem chráněných, z nichž tu přichází v úvahu nezl. František J. Pověšně jest ponecháno uvážení soudu, zda chce pozůstalost sám projednat, či uložiti projednání soudnímu komisaři. Pro projednání pozůstalosti podle zákona o usedlostech střední velikosti platí však zvláštní předpisy zákona ze dne 1. dubna 1889, čís. 52 ř. zák., zákona ze dne 7. srpna 1908, čís. 68 z. zák. pro Čechy a nařízení min. sprav. ze dne 28. února 1909, čís. 3. Těmito předpisy jest projednání upraveno v ten rozum, že jest projednání zásadně přikázáno soudům a jen v tom případě, že nebude pravděpodobně třeba soudních rozhodnutí, může býti notář pověřen projednáním jako soudní komisař, při čemž jsou dány ještě zvláštní záruky (§ 8 ř. zák., § 9 zem. zák., § 12 min. nař.). Tento názor neodporuje nijak důvodům prestiže, jak má za to právní zástupce rekurentů, vždyť jsou i jiné věci odňaty z oboru působnosti advokátů, na př. ověřování, sr. též § 43 zák. o společnostech s r. o., zákon o živnostenských soudech a j. v. Rekursu jest dále odvětiti: Zdá se v tom ovšem býti rozpor, že soud první stolice povolil nejprve dědicům písemné projednání, avšak potom se rozhodl projednat sám a přikázal projednání soudnímu komisaři. Tento rozpor jest však jen zdánlivý, ježto soud jest kdykoliv k tomuto opatření oprávněn, tím spíše, že tu byl nezletilec přicházející v úvahu jako nápadník, pozůstalostní soud tedy ve své vlastnosti jako i poručenský soud musel vše zaříditi, by zájmy poručence

v každém směru a v každé době mu byly patrné, což by při písemném projednání pozůstalosti nebylo tak lehce možno. Budiž tu poukázáno na § 8, druhá věta, cit. min. nař.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Jde o pozůstalost, do které patří rolnický statek střední velikosti a o které jest jednati podle předpisů zákona ze dne 7. srpna 1908, čís. 68 z. zák. pro Čechy. Spoludědicem jest nezletilý syn zůstavitelův Josef J., jehož zájmy má soud chrániti z úřadu. Oba soudy nižších stolic usoudily správně, že za těchto okolností nelze po rozumu § 29 třetí odstavec nesp. říz. v doslovu čl. XII zákona ze dne 8. června 1923 čís. 123 sb. z. a n. účastníkům řízení povolit, by pozůstalostní výkazy a podání potřebná k projednání pozůstalosti sami sepsali nebo zmocněncem podle zákona oprávněným sepsati dali a soudu předložili, tak by se soud sám (byť i notářem jako soudním komisařem) nemusil obíratí vlastním projednáním pozůstalosti. Stačí v tomto směru odkázati na důvody napadených usnesení, jejichž správnost není vyvrácena vývody dovolací stížnosti. Nemohlo býti proto dovolací stížnosti vyhověno. Nejvyšší soud uznává však nutným upozorniti na to, že řečenému nezletilci byl podle § 271 obč. zák. zřízen kolisní opatrovník právě z toho důvodu, že jeho zájmy odporují zájmům pozůstalé vdovy. Avšak kolisní opatrovník uznal za vhodné, by si k účelnému hájení zájmů nezletilcových přibral právního zástupce z advokátního stavu a zvolil k tomuto úkolu Dr. Josefa M-a, ač tento zároveň hájí práva pozůstalé vdovy, odporující zájmům nezletilcovým. Nehledíc k tomu, zda jest vzhledem k § 10 advokátního řádu přípustné, by též právní zástupce zastupoval odporující si zájmy dvou účastníků, jest uvážiti, že vlastně celý účel zřízení kolisního opatrovníka by mohl býti ohrožen, kdyby nakonec zase vše bylo soustředěno v ruce téže osoby. Bude proto věci opatrovníckého soudu, by podle § 233 a 282 obč. zák. uvážil, zda lze schváliti zmíněné opatření kolisního opatrovníka.

Čís. 10046.

Byl-li při dědickém smíru narovnáán také nárok třetí osoby jako případného pozůstalostního věřitele, nešlo o slib darovací, jenž by vyžadoval formy notářského spisu.

(Rozh. ze dne 26. června 1930, Rv I 980/29).

Žalující úvěrní ústav jako postupník Stanislava L-a domáhal se na žalovaném Vojtěchu M-ovi zaplacení pohledávky, k jejímuž zaplacení se Vojtěch M. zavázal v dědickém narovnání. Oba nižší soudy žalobu zamítly v podstatě proto, že slib Vojtěcha M-a, že zaplatí Stanislavu L-ovi 25.000 Kč byl slibem darovacím, jenž vyžadoval formy notářského spisu, jenž však nebyl sepsán.

Nejvyšší soud uznal podle žaloby.